

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102908

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-12-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сивак Михайло Володимирович

2. Syvak Mykhailo Volodymyrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Філософія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-12-2021

Спеціальність за освітою: Богослов'я

Місце роботи здобувача: Вищий духовний навчальний заклад "Львівська православна богословська академія"

Код за ЄДРПОУ: 22407038

Місцезнаходження: вул. Лисенка, 43, м. Львів, Львівська обл., 79008, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.051.037

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 21.15.61.11, 21.31.51.11

Тема дисертації:

1. Вчення митрополита Сурозького Антонія про людину в контексті християнської думки XX століття
2. The doctrine of Metropolitan Anthony of Surozh about man in the context of Christian thought of the twentieth century

Реферат:

1. XX століття також характеризується активним розвитком та систематизацією філософської та богословської антропології. Зокрема, серед християнських мислителів XX століття особливе місце займає митрополит Сурозький Антоній (Блум), антропологічним поглядам якого присвячене дисертаційне дослідження. Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю аналізу антропологічного вчення митрополита Антонія, оскільки піднята владикою тематика, зокрема: мета життя людини, осмислення явища смерті, проблеми взаємовідносин у соціумі, – не втратила своєї нагальності й у XXI столітті. Розділ I – «Місце митрополита Антонія Сурозького в духовній культурі XX століття» – складається із трьох підрозділів, присвячених аналізу джерельної бази даного дослідження та аналізу головних публікацій, в яких

висвітлюється життя, діяльність та теолого-філософські погляди митрополита Антонія. Виявлено, що творча спадщина А. Суразького ще до кінця не зібрана та не впорядкована, оскільки владика особисто книг майже не писав. Усі відомі праці митрополита Антонія – це стенограми його бесід, проповідей, радіопередач, присвячених антропологічній тематиці. Встановлено, що на формування світогляду та антропологічної концепції владики великою мірою вплинули мислителі Паризької школи богослів'я. Визначено, що антропологічною домінантою вчення А. Суразького є тема людської гідності, що особливо актуалізується внаслідок антигуманних подій світової історії першої половини ХХ століття. Розділ II – «Онтологічний статус людини в антропології А. Суразького» – складається із чотирьох підрозділів й присвячений темі походження та призначення людини, детально описано її природні властивості, розглянуто дихотомічну та трихномічну концепцію структури людської природи, зокрема розуміння митрополитом Антонієм таких концептів як: дух, душа і тіло. Особливу увагу приділено важливому поняттю «особистість», що розуміється владикою у відповідності зі святоотцівською традицією як єдиний центр людської істоти що гармонізує усі її духовно-тілесні сили. Також, висвітлено вчення митрополита Антонія про шлюб, взаємини чоловіка та жінки, проблему розділення статей. Виявлено, що владика озвучував так звану «духовно-андрогінну» концепцію у питанні походження статей, що актуалізується у набутті чоловіком та жінкою антропологічної цілісності. Розділ III – «Амартологічна концепція у духовній спадщині митрополита Антонія» – складається із чотирьох підрозділів, що дозволяють ґрунтовно проаналізувати зміни стану людської природи в результаті гріхопадіння людини. Центральними темами даного розділу є походження зла, гріх, тління, смерть. У розділі описано духовний «механізм» деградації людини, осмислено тему страждання. Розділ IV – «Людина у вічності: есхатологія митрополита Антонія» – складається із чотирьох підрозділів, у яких аналізуються погляди владики Антонія щодо процесу відродження людини через відновлення єдності з Богом. Акцентується увага на Христорогії, зокрема сотеріологічному та еклезіологічному аспектах. Визначено, що відродження людини характеризується динамічними категоріями: обоження, преображення. Доведено, що великий вплив у цьому контексті на А. Суразького мало вчення ісихазму, яке, до речі, митрополит втілював у власній духовній практиці. Також, у даному розділі розкривається кінцева мета і сенс буття людини як безсмертної істоти. Аналізується вчення митрополита Антонія щодо співвідношення часу та вічності.

2. The twentieth century is also characterized by the active development and systematization of philosophical and theological anthropology. In particular, among the Christian thinkers of the twentieth century a special place is occupied by Metropolitan Anthony of Suroz (Bloom), whose anthropological views this dissertation research is devoted to. The scientific novelty of the research lies in providing the need to analyze the anthropological teachings of Metropolitan Anthony, as raised by the bishop topics, in particular: the purpose of human life, understanding the phenomenon of death, problems of relationships in society that has not lost its importance in the XXI century. Chapter I – «The place of Metropolitan Anthony of Surozh in the spiritual culture of the twentieth century» – consists of three sections devoted to the analysis of the source base of this study and the main publications covering the life, work, theological and philosophical views of Metropolitan Anthony. It encompasses that the creative heritage of A. Surozky had not been fully collected and organized yet, as the bishop personally had hardly written any books. All known works of Metropolitan Anthony are transcripts of his conversations, sermons, radio broadcasts on anthropological topics. However, it was determined that A.Surozky is not a direct follower of someone's philosophical school, but he developed an original anthropological system, which can be described as «theology (or philosophy) of the meeting». Chapter II – «Ontological status of man in the anthropology of A.Surozky» – consists of four sections and is devoted to the origin and purpose of human, describes in detail its natural properties, considers the dichotomous and trichonomic concept of human nature, including Metropolitan Anthony's understanding of such concepts as: spirit, soul and body. Particular attention is paid to the important concept of «personality», understood by the bishop in accordance with the Holy Father's tradition, as the only, harmonizing all the forces, the center of the human being. Also, the teachings of Metropolitan Anthony on marriage, the relationship between man and woman, the problem of gender segregation are covered. It has been found that the bishop's so-called «spiritual-androgynous» concept in the question of the articles' origin, is actualized in the acquisition of anthropological integrity by a man and a woman. Chapter III –

«Amortological concept in the spiritual heritage of Metropolitan Anthony» – covers four sections that allow a thorough analysis of changes in human nature as a result of the human' fall. Attention is being paid in this section to: the origin of evil, sin, decay and death. This section deals with the spiritual «mechanism» of human degradation, comprehends the theme of suffering. Chapter IV – «Man in Eternity: The Eschatology of Metropolitan Anthony» – enumerates four sections, and focuses on the views of bishop Anthony on the process of human rebirth through the restoration of unity with God. Emphasis is placed on Christology, in particular the soteriological and ecclesiological aspects. It is determined that the revival is characterized by dynamic categories: deification, transformation. It is proved that the doctrine of hesychasm, which, by the way, the metropolitan embodied in his own spiritual practice, had a great influence on A.Surozky in this context. Also, light has been shed on the ultimate goal and meaning of human existence as an immortal being. Describes the teachings of Metropolitan Anthony on the relationship between time and eternity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дахній Андрій Йосипович
2. Dakhnii Andrii Yosypovych

Кваліфікація: 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шкрібляк Микола Васильович
2. Shkribliak Mykola Vasylovych

Кваліфікація: 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руско Надія Михайлівна
2. Rusko Nadiia Mykhailivna

Кваліфікація: 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Синиця Андрій Степанович
2. Synytsia Andrii Stepanovych

Кваліфікація: 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Довгань Марія Григорівна

2. Dovhan Mariia Hryhorivna

Кваліфікація: 09.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гапон Надія Павлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гапон Надія Павлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.